

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الذّٰبِ اَمِنُوْا مَنْظَم و الذّٰبِ اَوْتُوْا الْعِلْم دَرَجَات

« قرآن کریم »

مقایسه و ویژگیهای شخصیتی معلولین و جانبازان ورزشکار (رشته والیبال نشسته)

با معلولین و جانبازان غیرورزشکار

پایان نامه آقای محمد بخردی در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۸ کمیته پایان نامه

متشکل از اساتید فوق الذکر با درجه عالی و نمره ۱۸/۵۰ مورد تأیید قرار گرفت :

۱- استاد راهنما : نام و نام خانوادگی - امضاء دکتر محمد خبیری

۲- استاد مشاور : نام و نام خانوادگی - امضاء فرهاد رحمانی نیا

۳- استاد ناظر از گروه روانشناسی :

نام و نام خانوادگی - امضاء دکتر ایرج صالحی

۴- استاد ناظر داخلی : نام و نام خانوادگی - امضاء رحیم رضائی نژاد

معاونت پژوهشی دانشگاه گیلان

مدیر تحصیلات تکمیلی

امضاء

تاریخ

نگار
۱۰۱
۱۳۷۷

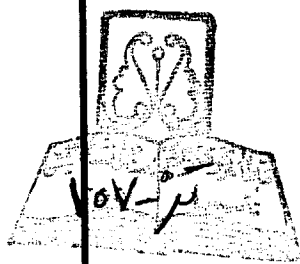
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

گروه ۵: تربیت بدنی و علوم ورزشی

مقایسه ویژگیهای شخصیتی معلولین و جانبازان ورزشکار

(رشته والیبال نشسته)

با معلولین و جانبازان غیرورزشکار

از: محمد بخردی

بیراهنمایی: آقای دکتر محمد خبیری

و با مشاورت: آقای فرهاد رحمانی نیا

۱۳۷۷

بهمن ۱۳۷۷

تذ
۶۷
۱۳
۶۷
۱۳۷۷

تقدیم به پدر و مادر عزیزم
که

اولین معلمان اخلاق برایم بودند

و

تقدیم به همسر عزیزم
که

مشوقی دلسوز و صبور در
لحظه لحظه این راه برایم بود

تشکر و قدردانی

با حمد و ستایش به درگاه خداوند متعال، از اینکه فرصتی عطا فرمود که بنده ناچیز بتواند با کسب فیض از محضر اساتید محترم، از زحمات بیدریغ آنان تشکر و قدردانی نماید.

قبل از هر چیز بر خود وظیفه می دانم از تلاشگران رشته تربیت بدنی که اینک با قبول زحمات فراوان از انجام این تحقیق، راهنما و هدایتگر اجرای آن بوده اند نهایت سپاس و تشکر را بنمایم. در اینجا از زحمات بیدریغ جناب آقای دکتر محمد خبیری استاد راهنمای محترم و جناب آقای فرهاد رحمانی نیا استاد مشاور محترم، تشکر و قدردانی کرده و همچنین از زحمات اساتید بزرگواری چون دکتر خسرو ابراهیم، دکتر مهرعلی همتی نژاد، دکتر رضا علیجانیان، جناب آقای رحیم رضایی نژاد، جناب آقای حسین پورسلطانی و جناب آقای مرتضی اکبر که در رابطه با سطح ارتقاء علمی دانشجویان فعالیتهای پیگیری داشته اند، تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از مسئولین فدراسیون ورزشهای جانبازان و معلولین کشور، مدیر و مربیان تیمهای ملی والیبال نشسته و کلیه عزیزان جانباز و معلول که در این تحقیق به نوعی همکاری صمیمانه ای را مبذول داشتند، تشکر و قدردانی نمایم.

از مسئولین دبیرخانه شورای جوانان استان گیلان، جناب آقای بیانی فر و سرکارخانم حیدری که در خصوص تکثیر و تایپ و تسریع در آماده نمودن پایان نامه همکاری صمیمانه داشتند و نیز کلیه کسانی که به نوعی در این رابطه همکاری و مساعدت لازم را مبذول داشته اند تشکر و قدردانی می نمایم. امید است این پژوهش توانسته باشد پاسخگوی گوشه ای از زحمات بیدریغ آنان بوده و رضایت خاطر این عزیزان را فراهم کرده باشد.

« فهرست مطالب »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
ج	فهرست جداول
د	فهرست نمودارها
پ	چکیده پایان نامه

فصل اول: طرح تحقیق

۱	مقدمه
۴	بیان موضوع تحقیق
۴	ضرورت و اهمیت تحقیق
۶	هدف کلی تحقیق
۶	فرضیه‌های تحقیق
۶	روش تحقیق
۷	جامعه آماری
۷	نحوه‌گزینش آزمودنیها
۷	ابزار اندازه‌گیری
۸	روش آماری
۸	محدودیت‌های تحقیق
۹	تعریف عملیاتی واژه‌ها و اصطلاحات

فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق

۱۲	مقدمه
۱۲	تعریف شخصیت
۱۵	بررسی تاریخی شخصیت

« فهرست مطالب »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱۶	عوامل مؤثر در رشد و تکامل شخصیت
۱۷	روشهای اندازه گیری رابطه شخصیت و ورزش
۱۷	معلولین، سازگاری شخصیتی، فعالیت و تمرینات ورزشی
۲۳	نظر محققان و مراجع علمی در رابطه با نقش ورزش در تقویت فاکتورهای روانی
۲۶	آزمون شخصیتی ۱۶ عاملی کتل
۲۸	تحقیقات انجام شده در داخل و خارج کشور
۲۸	الف - تحقیقات انجام شده در خارج کشور
۲۸	- تحقیقات انجام شده با پرسشنامه شخصیتی ۱۶ عاملی کتل
۳۵	- تحقیقات انجام شده در زمینه جنبه های روانی معلولین و جانبازان
۳۸	ب - تحقیقات انجام شده در داخل کشور
فصل سوم: روش تحقیق	
۴۳	مقدمه
۴۳	روش تحقیق
۴۴	جامعه آماری
۴۵	ابزار تحقیق
۴۵	نحوه جمع آوری اطلاعات
۴۵	روش نمره گذاری آزمون
۴۶	روش آماری و چگونگی تجزیه و تحلیل اطلاعات
فصل چهارم: یافته ها و تجزیه و تحلیل آنها	
۴۸	مقدمه

« فهرست مطالب »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴۸	مشخصات و ویژگیهای عمومی آزمودنیها
۴۹	مشخصات و ویژگیهای آزمودنیها با استفاده از آمار توصیفی
۶۷	آزمون فرضهای تحقیق

فصل پنجم: خلاصه، نتایج تحقیق و پیشنهادات

۷۷	مقدمه
۷۷	خلاصه تحقیق
۸۰	بحث و بررسی پیرامون نتایج تحقیق
۸۴	پیشنهادات آموزشی - تربیتی
۸۵	پیشنهادات تحقیقی و پژوهشی
۹۱	پیوستها
۸۶	فهرست منابع

« فهرست جداول »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴۹	جدول ۴-۱ شاخصهای آماری مربوط به سن افراد ورزشکار و غیرورزشکار جانباز و معلول
۵۰	جدول ۴-۲ فراوانی مطلق و درصد فراوانی نسبی معلولین و جانبازان ورزشکار به تفکیک زمان شروع فعالیت ورزشی
۵۱	جدول ۴-۳ شاخصهای آماری مربوط به درصد معلولیت ورزشکاران و غیرورزشکار جانباز و معلول
۵۲	جدول ۴-۴ فراوانی مطلق و درصد فراوانی نسبی علت معلولیت معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار
۵۳	جدول ۴-۵ فراوانی مطلق و درصد فراوانی نسبی شغل معلولین و جانبازان ورزشکار و غیر ورزشکار (به تفکیک دانشجوی، کارمند، کارگر و آزاد می باشد).
۵۴	جدول ۴-۶ فراوانی مطلق و درصد فراوانی نسبی تحصیلات معلولین و جانبازان ورزشکار و غیر ورزشکار (به تفکیک بیسواد، زیردیپلم، فوق دیپلم، لیسانس و بالاتر)
۵۵	جدول ۴-۷ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (A) (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران جانباز و معلول).
۵۶	جدول ۴-۸ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (C) (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز).
۵۷	جدول ۴-۹ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (E) (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز).
۵۸	جدول ۴-۱۰ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (M) (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران جانباز و معلول).
۵۹	جدول ۴-۱۱ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (O) (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز)

« فهرست جداول »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۶۰	جدول ۴-۱۲ نتایج محاسبات آماری به عامل (A) (ادوارخویی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۱	جدول ۴-۱۳ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (C) (پایداری هیجانی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۲	جدول ۴-۱۴ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (E) (دارای روحیه مستقل و پابرجا) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۳	جدول ۴-۱۵ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (M) (مقرراتی و منطقی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۴	جدول ۴-۱۶ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (O) (اعتمادتوأم باآرامش) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۵	جدول ۴-۱۷ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عاملهای (O,M,E,C,A) در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۸	جدول ۴-۱۸ نتایج محاسبات آماری د دهه‌ها مربوط به عامل (A) (ادوارخویی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۷۰	جدول ۴-۱۹ نتایج محاسبات آماری د دهه‌ها مربوط به عامل (C) (پایداری هیجانی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۷۲	جدول ۴-۲۰ نتایج محاسبات آماری د دهه‌ها مربوط به عامل (E) (مستقل و بااعتماد به نفس) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۷۳	جدول ۴-۲۱ نتایج محاسبات آماری داده‌های مربوط به عامل (M) (مقرراتی، منطقی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۷۵	جدول ۴-۲۲ نتایج محاسبات آماری داده‌های مربوط به عامل (O) (آرام و آسوده) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.

« فهرست نمودارها »

صفحه	عنوان
۴۹	نمودار ۴-۱ مشخصات مربوط به سن افراد ورزشکار و غیرورزشکار معلول و جانباز
۵۰	نمودار ۴-۲ درصد فراوانی نسبی معلولین و جانبازان ورزشکار به تفکیک زمان شروع فعالیت
۵۱	نمودار ۴-۳ مشخصات مربوط به درصد معلولین افراد ورزشکار و غیرورزشکار معلول و جانباز
۵۲	نمودار ۴-۴ درصد فراوانی نسبی علت معلولیت معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار
۵۳	نمودار ۴-۵ درصد فراوانی نسبی وضعیت شغلی معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار (به تفکیک دانشجو، کارمند، کارگر و آزاد).
۵۴	نمودار ۴-۶ درصد فراوانی نسبی وضعیت تحصیلی معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار
۵۵	نمودار ۴-۷ درصد فراوانی نسبی نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (A) (ادوارخویی)، (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران جانباز و معلول).
۵۶	نمودار ۴-۸ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (C) (پایداری هیجانی)، (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز).
۵۷	نمودار ۴-۹ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (E) (دارای روحیه مستقل و پابرجا)، (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز).
۵۸	نمودار ۴-۱۰ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (M) (مقرراتی و منطقی)، (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران جانباز و معلول).
۵۹	نمودار ۴-۱۱ توزیع فراوانی و درصد نتایج آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در عامل (O) (اعتماد توأم با آرامش)، (به تفکیک ورزشکاران و غیرورزشکاران معلول و جانباز)
۶۰	نمودار ۴-۱۲ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (A) (ادوارخویی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۱	نمودار ۴-۱۳ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (C) (پایداری هیجانی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.

« فهرست نمودارها »

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۶۲	نمودار ۴-۱۴ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (E) (دارای روحیه مستقل و پابرجا) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۳	نمودار ۴-۱۵ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (M) (مقرراتی و منطقی) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۴	نمودار ۴-۱۶ نتایج محاسبات آماری مربوط به عامل (O) (اعتماد توأم با آرامش) آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل در دو گروه جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار.
۶۶	نمودار ۴-۱۷ مقایسه نیمرخ شخصیتی جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار در آزمون ۱۶ عاملی شخصیت کتل.

« چکیده پایان نامه »

مقایسه ویژگیهای شخصیتی معلولین و جانبازان ورزشکار

(در رشته والیبال نشسته)

با معلولین و جانبازان غیر ورزشکار

هدف از انجام این تحقیق ، مقایسه ویژگیهای شخصیتی معلولین و جانبازان ورزشکار با معلولین و جانبازان غیرورزشکار می باشد. در این تحقیق ویژگیهای شخصیتی معلولین و جانبازان توسط پنج عامل (ویژگی) از ۱۶ عامل پرسشنامه شخصیتی کتل، (شامل: عامل (A): خونگرم، خوشرو و علاقمند به دیگران. عامل (C): دارای ثبات عاطفی، پایداری هیجانی و آرامش. عامل (E): دارای روحیه مستقل و با اعتماد به نفس. عامل (M): مقرراتی، منطقی و خوشرو در هنگام خطر. عامل (O): آرام، آسوده و اعتماد کننده) مورد مقایسه قرار می گیرند.

روش تحقیق، توصیفی بوده و از نوع تحقیقات زمینه‌ای می باشد. جامعه آماری مورد نظر در گروه ورزشکار جانباز و معلول از میان تیمهای شرکت کننده در مسابقات قهرمانی کشور رشته والیبال نشسته در سال ۱۳۷۶ انتخاب شده و جامعه آماری غیر ورزشکار از میان دانشجویان معلول و جانباز انتخاب گردیده‌اند. نمونه آماری به تعداد ۱۰۰ نفر جانباز و معلول ورزشکار و ۱۰۰ نفر جانباز و معلول غیرورزشکار به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب گردیدند.

در ابتداء فرم مشخصات فردی در اختیار آزمودنیها قرار گرفت و سپس آزمودنیها به پرسشنامه (تعدیل شده) شخصیت ۱۶ عاملی کتل (۱۶PF) پاسخ دادند. پس از استخراج نتایج، از آمار توصیفی جهت تعیین میانگین انحراف استاندارد، واریانس و ترسیم نمودارهای مختلف استفاده شد و در تجزیه و تحلیل اطلاعات، استخراج نتایج و آزمون فرضها از آمار استنباطی به ویژه آزمون (t) در گروههای مستقل جهت مقایسه میانگینهای بدست آمده استفاده گردید.

که نتایج حاصل از آن عبارتند از:

(۱) بین معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار در عامل (A): خونگرم و خوشرو و علاقمند به دیگران آزمون (۱۶PF) تفاوت معنی داری با سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ندارد. یعنی ورزشکاران و غیرورزشکاران جانباز و معلول به یک اندازه گرایش به خوشرویی، خونگرم بودن دارند و یا

به عبارتی بین ورزش و ویژگیهای شخصیتی (عامل A) ارتباطی وجود ندارد.

۲) بین معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار در عامل (C): پایداری هیجانی و ثبات عاطفی، آزمون (۱۶PF) تفاوت معنی داری با سطح اطمینان ۹۹٪ وجود دارد. بدین معنی که ورزشکاران معلول و جانباز از پایداری هیجانی و ثبات عاطفی بیشتر نسبت به غیرورزشکاران معلول و جانباز برخوردارند.

۳) بین معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار در عامل (E): مستقل و با اعتماد به نفس بودن آزمون (۱۶PF) تفاوت معنی داری با سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ندارد. لذا می توان عنوان کرد بین ویژگیهای شخصیتی (عامل E) و فعالیت جسمانی ارتباطی وجود ندارد.

۴) بین معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار در عامل (M): مقرراتی و منطقی، آزمون (۱۶PF) تفاوت معنی داری با سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ندارد. لذا می توان عنوان نمود که بین فعالیتهای جسمانی و ویژگیهای شخصیتی (عامل M) ارتباطی وجود ندارد.

۵) بین معلولین و جانبازان ورزشکار و غیرورزشکار در عامل (O): اعتماد توأم به آرامش، آزمون (۱۶PF) تفاوت معنی داری با سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ندارد. یا به عبارتی میان فعالیت جسمانی و ویژگیهای شخصیتی ارتباط وجود ندارد.

ABSTRACT

"A comparison of personality Traits Between disabled / Veteran Athletes; and non athletes"

Re: M. Bekhradi

The purpose of this study is to compare between personality traits of disabled/ veteran athletes and disabled / veteran non-athletes. Method of study was descriptive, by using field study. Statistical populations, among veteran / disabled athletes were selected from teams attended in national competition of sitting volleyball in 1997 in Iran. The non athlete statistical population were selected from disabled and veteran students. Statistical samples were 100 veteran and disabled athletes and 100 veteran and disabled non athletes; who were selected by simple random sampling method. The subjects answered to a modified catel 16 trait personality (16 PF) questionnaire. After computing results to determine the mean standard deviation; variance and to draw diagrams, descriptive statistics were used. To analyze the data; draw results; and testing of hypothesis; statistics, especially (t) test within independent group were used to compare acquired means. The following conclusions were made; (1) In trait (A): Extrovert, sociable and interested in others of (16 PF) test; between disabled and veteran athletes and non-athletes there is not a significant difference with ($P \geq 5\%$). (2) In trait (C): excitement stability; and emotional stability of (16 PF) test, between disabled and veteran athletes and non-athletes there is a significant difference with ($P \geq 1\%$).

(3) In trait (E): independent; self confident of (16 PF) test, between disabled and veteran athletes and non-athletes there is not a significant difference with ($P \geq 5\%$).

(4) In trait (F): Strict and logical in (16 PF) test, between disabled and veteran athletes and non-athletes there is no a significant difference with ($P \geq 5\%$).

(5) In trait (M): Confidence with relaxation of (16 PF) test, between disabled and veteran athletes and non-athletes there is no a significant difference with ($P \geq 5\%$).